

Etelä-Savon käräjäoikeuden laamanni

Huolellisuus tuomion laatimisessa

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaisessa rangaistustuomioiden tarkastuksessa on kiinnitetty huomiota Etelä-Savon käräjäoikeuden 23.5.2023 asiassa R 23/121 antamaan tuomioon 23/120638. Tuomiolauselman mukaan vastaaja oli määrätty suorittamaan rikosuhrimaksuna 80 euroa, vaikka hänet oli tuomittu rangaistukseen rikoksista, joista säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enintään kuusi kuukautta, ja vaikka tuomion perustelujen mukaan vastaajalle oli ollut tarkoitus määrätä 40 euron suuruinen rikosuhrimaksu.

SELVITYS

Käräjäoikeuden puheenjohtajana asiassa toiminut Etelä-Savon käräjäoikeuden kärjätuomari on antanut apulaisoikeuskanslerin häneltä pyytämän selvityksen.

Kärjätuomari on selvityksessään myöntänyt, että tuomiolauselmassa on virhe. Hän on todennut tuomion perusteluista ilmenevän, että hän on katsonut rikosuhrimaksun määrän olevan 40 euroa, mutta tuomiolauselmalla rikosuhrimaksun määrä on virheellisesti 80 euroa. Selvityksen mukaan virhe lienee tapahtunut epähuomioissa hänen kiireisen työtilanteensa seurauksena. Kärjätuomari on korjannut kirjoitusvirheen sittemmin oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 11 luvun 9 §:n nojalla ja ilmoittanut näkemyksensä, että tämän kaltaisten virheiden syntyminen pitäisi minimoida kehittämällä sähköistä järjestelmää.

RATKAISU

Rikosuhrimaksusta annetun lain 3 §:n 1 momentin mukaan rikosuhrimaksu on 40 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista säädetty ankarin rangaistus on enintään kuusi kuukautta, ja 2 momentin mukaan 80 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta.

Käräjäoikeus on asiassa antamassaan tuomiossa tuominut vastaajan liikenneturvallisuuden vaarantamisesta ja kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudetta, joista säädetty ankarin rangaistus on kuusi kuukautta vankeutta.

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n mukaan tuomarin on oltava virkatoimissaan huolellinen.

Käräjätuomari on menetellyt virheellisesti, kun käräjäoikeuden tuomion perusteluista ilmenevästä tarkoituksesta poiketen sen tuomiolauselmassa on vastaajalle määrätty laissa säädettyä suurempi rikosuhrimaksu. Kiinnitän kerrotun vuoksi käräjätuomarin huomiota huolellisuuteen ja tarkkuuteen tuomion laatimisessa.

Pyydän Teitä saattamaan ratkaisuni käräjätuomarin tietoon.

Käräjätuomari on selvityksessään nostanut esille rikosasioiden asiankäsitteilyjärjestelmän kehittämistarpeita. Totean mainitulta osin, että laillisuusvalvonta-asioiden selvityksissä asiasta esiin tuotuja näkemyksiä on välitetty Tuomioistuinviraston tietoon (ks. esim. muistio apulaisoikeuskanslerin Tuomioistuinvirastoon 22.11.2022 tekemästä laillisuusvalvontakäynnistä dnro [OKV/2387/71/2022](#) ja päätökseni 2.1.2023 dnro [OKV/1729/31/2022](#)). Apulaisoikeuskansleri on lisäksi 30.8.2023 ottanut asiaan kantaa rikosprosessin sujuvoittamista arvioineen työryhmän muistiosta oikeusministeriölle antamassaan lausunnossa (dnro [OKV/880/21/2023](#)).

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Outi Lehvä